

VESTNÍK

ÚRADU PRE REGULÁCIU ELEKTRONICKÝCH KOMUNIKÁCIÍ A POŠTOVÝCH SLUŽIEB

č. 15/2016 z 23.11.2016

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb

ODBOR REGULÁCIE POŠTOVÝCH SLUŽIEB

Stále pracovisko pre oblasť poštových služieb

Ulica 1. mája 16, 010 01 Žilina

č. 152/ORPS/2016 - 934

PREDBEŽNÉ ČISTÉ NÁKLADY UNIVERZÁLNEJ SLUŽBY ZA ROK 2016

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, odbor regulácie poštových služieb (ďalej len „úrad“), ako príslušný orgán štátnej správy v oblasti poštových služieb podľa § 2 ods. 1 zákona č. 402/2013 Z. z. o Úrade pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb a Dopravnom úrade a o zmene a doplnení niektorých zákonov v spojení s ustanovením § 12 písm. b) a podľa § 57 odsek 1, odsek 3 a odsek 4 zákona č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poštových službách“) v spojení s § 2 a § 3 vyhlášky úradu č. 63/2012 Z. z. o spôsobe výpočtu a náhrade čistých nákladov univerzálnej služby (ďalej len „vyhláška“),

určuje predbežné čisté náklady univerzálnej služby za rok 2016 v sume

9 205 145,- eur

/slovom: deväť miliónov dvestopäť tisíc stoštyridsaťpäť eur/.

O d ô v o d n e n i e

Slovenská pošta, a.s., so sídlom Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica, IČO: 36 631 124 (ďalej len „SP, a.s.“) bola v roku 2016 poskytovateľom univerzálnej služby na základe udelenej Poštovej licencie č. 815/001/2012 zo dňa 15. augusta 2012 na poskytovanie univerzálnej služby a vykonávanie poštového platobného styku v platnom znení, ktorá jej bola udelená podľa § 45 ods. 7 v spojení s § 47 ods. 4 zákona o poštových službách s platnosťou od 1. januára 2013 do 31. decembra 2022.

Podľa § 57 ods. 2 zákona o poštových službách predložila SP, a.s., dňa 25.8.2016 úradu vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby a celkových nákladov za obdobie prvých šiestich mesiacov kalendárneho roka 2016 (od 1.1.2016 do 30.6.2016) na tlačive podľa § 4 vyhlášky spolu s prílohami, evidované pod č. 707/ORPS/2016.

SP, a.s., predložila vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby za I. polrok roka 2016 a vyčíslenie celkových nákladov za I. polrok roka 2016 (ďalej len „vyčíslenie“) nasledovne:

Suma v eurách:

Čisté náklady univerzálnej služby za I. polrok 2016	7 460 552
Trhová výhoda	194 221
Celkové náklady za I. polrok 2016	149 343 639
Celkový výsledok hospodárenia za I. polrok 2016 (EBT)	1 420 170

K vyčísleniu ČN boli v elektronickej podobe (CD nosič) a v tlačenej forme v tých prípadoch, kde to bolo technicky možné vzhľadom na objem dát, predložené tieto prílohy:

- Popis komerčného scenára poskytovania univerzálnej poštovej služby a vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej poštovej služby za prvý polrok 2016 (PWC)
- Vyplnené tlačivo vyhlášky „Vyčíslenie nákladov za prvý polrok 2016“
- Tabuľky č. 1 až 7 podľa prílohy č. 4 vyhlášky
- Podklady a výpočty nákladov na jednotlivé prvky povinnosti univerzálnej služby – prílohy ku komerčnému scenáru č. 1 až 14
- Prílohy k výpočtu čistých nákladov podľa listu úradu č. 226/ORPS/2015 zo dňa 20.3.2015 č. 1 až 6.

SP, a.s., použila pre výpočet čistých nákladov univerzálnej služby metódu „Commercial Approach“, ktorá je založená na porovnaní aktuálnych výnosov a nákladov SP, a.s., a výnosov a nákladov toho istého podniku bez povinnosti poskytovania univerzálnej služby. Stanovenie porovnateľných dát predpokladá vypracovanie reálneho, konkurencieschopného a komerčne najvýhodnejšieho modelu (tzv. „komerčného scenára“), ku ktorému by SP, a. s., pravdepodobne pristúpila, ak by nemala povinnosť univerzálnej služby.

Pri metóde „Commercial Approach“ sa vychádza z nasledovných štyroch krokov:

1. krok: Identifikácia hypotetického správania poskytovateľa univerzálnej služby, ak by nemal povinnosť univerzálnej služby,
2. krok: Kalkulácia nákladov poskytovateľa univerzálnej služby bez povinnosti univerzálnej služby,
3. krok: Kalkulácia výnosov poskytovateľa univerzálnej služby bez povinnosti univerzálnej služby,
4. krok: Kalkulácia čistých nákladov univerzálnej služby na základe porovnania výnosov a nákladov dosahovaných poskytovateľom univerzálnej služby v podmienkach bez povinnosti univerzálnej služby.

Na základe ohodnotenia prvkov komerčného scenára sa vypočíta výsledok hospodárenia, ktorý by SP, a.s., dosiahla ako podnik bez povinnosti poskytovania univerzálnej služby. Porovnaním hospodárskych výsledkov podniku s povinnosťou univerzálnej služby a toho istého podniku bez povinnosti univerzálnej služby sa vykalkulujú čisté náklady. Následne sa tento výsledok upraví ešte o primeraný zisk, trhové a nehmotné výhody a nákladovú neefektívnosť.

Pre účely modelovania zmien nákladov v komerčnom scenári k 30.6.2016 boli celkové náklady SP, a.s., rozdelené na základe údajov z účtovníctva a podpornej dokumentácie do nasledovných kategórií: náklady podacej časti pôšt, náklady na doručovanie, náklady na prepravu a triedenie, náklady na správnu réžiu, ostatné náklady, daň z príjmov a ekonomicky neoprávnené náklady.

Pre účely modelovania zmien výnosov v komerčnom scenári boli celkové výnosy SP, a.s., za prvý polrok 2016 na základe údajov z účtovníctva a podpornej dokumentácie rozdelené do nasledovných kategórií: listové zásielky, balíky, expresné služby, poštový platobný styk,

SIPO, dôchodky a sociálne dávky, služby pre Poštovú banku, reklamné adresované zásielky, periodické zásielky, letáky a ostatné výnosy. Dopady komerčného scenára na výnosy boli kalkulované na úrovni celej SP, a.s., a to využitím údajov z účtovníctva celej SP, a.s., ako aj jednotlivých pôšt neprevádzkovaných v komerčnom scenári.

Pre výpočet primeraného zisku bola použitá metóda WACC (metóda váženého priemeru nákladov na kapitál). Výška primeraného zisku bola stanovená použitím pomernej časti priemerných nákladov kapitálu WACC, t.j. ako rozdiel medzi nákladmi na financovanie cudzieho a vlastného kapitálu podniku s povinnosťou univerzálnej služby a bez povinnosti univerzálnej služby.

Pre stanovenie nákladovej neefektívnosti bola použitá metóda založená na historickom porovnávaní miery produktivity tzv. „Method of Historical Comparison – Total Productivity Factor“. Aplikácia stanovenej miery neefektívnosti do výpočtu bola uskutočnená metódou ex-post (tzv. „ex-post efficiency adjustment“), t.j. celkové čisté náklady, kvantifikované na základe aktuálnych účtovných dát, boli po ukončení všetkých výpočtov upravené o stanovené percento neefektívnosti. Miera nákladovej efektívnosti je chápaná ako schopnosť podniku reagovať v čase na meniace sa trhové podmienky. Teda ak podnik pracuje na hranici maximálnej efektívnosti, miera poklesu nákladov by sa mala rovnať miere poklesu počtu podávaných zásielok.

Pre zistenie výsledkov hospodárenia z univerzálnej služby boli použité údaje z oddeleného účtovníctva, vedeného na základe metódy ABC (Activity Based Costing).

Komerčný scenár vychádzal z alternovania a definovania nasledovných parametrov univerzálnej služby:

- geografické pokrytie územia doručovaním,
- poštová sieť,
- cenotvorba,
- produktové portfólio a kvalita služby a
- frekvencia doručovania.

Geografické pokrytie územia doručovaním

Komerčný scenár predpokladá, že podnik bez povinnosti univerzálnej služby by si zachoval súčasný rozsah geografického pokrytia územia doručovaním.

Poštová sieť:

SP, a.s., ako poskytovateľ univerzálnej služby je povinná dodržiavať Požiadavky na kvalitu univerzálnej služby určené úradom, zverejnené vo Vestníku Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, čiastka 3 zo dňa 30.3.2012 pod č. j. 240/001/2012 v platnom znení a na webovom sídle úradu www.teleoff.gov.sk, ktoré okrem iného stanovujú povinnosť zabezpečiť územnú a časovú dostupnosť pobočiek, čím ostávajú v prevádzke aj ekonomicky nerentabilné pošty. V komerčnom scenári bolo z celkového súčasného počtu 1 584 pôšt, 75 poštových stredísk a 5 pojazdných pôšt, identifikovaných 828 pôšt, ktoré musia byť prevádzkované ako povinné a z nich následne, po zohľadnení ekonomických kritérií a nevýznamnej strategickej povahy, 498 pôšt, ktoré by ako podnik bez povinnosti univerzálnej služby SP, a.s., neprevádzkovala.

Cenotvorba:

Komerčný scenár predpokladá, že SP, a.s., by bez povinnosti univerzálnej služby pristúpila iba k spoplatneniu slepeckých zásielok, čo by sa odzrkadilo v náraste výnosov.

Produktové portfólio a kvalita služby:

SP, a.s., by znížením frekvencie doručovania v komerčnom scenári nebola schopná dodržať normy kvality na celom geografickom území Slovenskej republiky stanovené Požiadavkami na kvalitu pre zásielky s lehotou prepravy D+1. Uvedená zmena v rámci komerčného

scenáru vychádza z predpokladu zníženia frekvencie doručovania v rajónoch s prevažujúcou pochôdzkou zo súčasne platného systému (každý pracovný deň) na 6 z 10 pracovných dní. V týchto oblastiach by SP, a.s., nedokázala garantovať doručenie zásielky adresátovi najneskôr nasledujúci pracovný deň. Zmeny by sa čiastočne dotkli štruktúry produktu list 1. triedy a poštového poukazu na adresu 1. triedy (zníženie kvality, nedodržanie lehoty D+1).

Frekvencia doručovania:

Podnik bez povinnosti univerzálnej služby by znížil frekvenciu doručovania vo vybraných oblastiach a to tak, že v doručovacích rajónoch, kde pochôdzka predstavuje viac ako 50 % časového fondu doručovateľa, by boli zásielky doručované počas troch pracovných dní z piatich. V komerčnom scenári bolo takto identifikovaných 1 915 rajónov so zníženou frekvenciou doručovania a 2 441 rajónov bez zmien v doručovaní. Uvedené zmeny v komerčnom scenári by boli sprevádzané nasledovnými zmenami:

- Zmena v systéme doručovania doručovateľmi a v súvisiacich nákladoch,
- Zmena v štruktúre a výške výnosov,
- Zmena v systéme motorizovaného doručovania a v súvisiacich nákladoch,
- Zmena v správnej réžii a v súvisiacich nákladoch.

Rozšírením motorizovaného doručovania a zmenami v prepravnej sieti by sa dosiahla úspora v najazdených km za rok a zároveň boli identifikované možnosti optimalizácie triedenia zásielok zmenou charakteru triediaceho strediska vo Zvolene.

V textovom dokumente „Opis komerčného scenára poskytovania univerzálnej služby a vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby za prvý polrok 2016“ na strane 4 bolo spresnené poskytovateľom univerzálnej služby sumárne vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby za prvý polrok 2016, vrátane zohľadnenia trhových a nehmotných výhod a primeraného zisku s rozčlenením údajov pre poskytovateľa univerzálnej služby s povinnosťou univerzálnej služby a pre toho istého poskytovateľa univerzálnej služby, ak by univerzálnu službu neposkytoval, v súlade s ustanovením § 56 ods. 2 zákona o poštových službách nasledovne:

v eurách:

	SP, a.s., s povinnosťou univerzálnej služby	SP, a.s., bez povinnosti univerzálnej služby	Čisté náklady za 1. polrok 2016
Výnosy	150 762 580	146 499 712	-
Náklady	149 343 639	137 505 636	-
Výsledok hospodárenia (po zdanení)	1 418 941	8 994 075	7 575 134
Primeraný zisk	-	-	441 762
Trhové a nehmotné výhody	-	-	(194 221)
Úprava o neefektívnosť	-	-	(362 124)
Čisté náklady	-	-	7 460 552

Podľa § 57 ods. 3 zákona o poštových službách úrad do 90 dní odo dňa doručenia vyčíslenia podľa odseku 2 určí predbežné čisté náklady univerzálnej služby za kalendárny rok, za ktorého prvých šesť mesiacov bolo predložené vyčíslenie podľa odseku 2, a tie zverejní vo vestníku.

Podľa § 57 ods. 4 zákona o poštových službách je úrad oprávnený na účely posúdenia a určenia predbežných čistých nákladov univerzálnej služby overovať a kontrolovať podklady

na výpočet predbežných čistých nákladov univerzálnej služby sám alebo prostredníctvom ním poverenej odborne spôsobilej a nezávislej osoby, ako aj nahliadať do účtovných kníh a záznamov poskytovateľa univerzálnej služby. V súlade s týmito ustanoveniami boli predložené údaje na účely posúdenia a určenia predbežných čistých nákladov univerzálnej služby overované a kontrolované prostredníctvom poverenej odborne spôsobilej a nezávislej osoby vybranej procesom verejného obstarávania - KPMG Slovensko, spol. s r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 10, 811 02 Bratislava (ďalej len „KPMG“).

Pri overovaní výpočtu predbežných čistých nákladov univerzálnej služby boli skontrolované a posúdené nasledovné údaje a informácie:

1. Komerčný scenár Poskytovateľa univerzálnej služby v zmysle Vyhlášky príloha 2 bod 4, t.j. dokument s názvom „Opis komerčného scenára poskytovania univerzálnej služby a vyčíslenie čistých nákladov univerzálnej služby za 1. polrok 2016“;
2. Tabuľky detailných údajov č. 1 až 7 k vyčísleniu predbežných čistých nákladov univerzálnej služby za rok 1. polrok 2016 podľa prílohy č. 4 vyhlášky vyplnené poskytovateľom univerzálnej služby;
3. Požiadavky na kvalitu univerzálnej služby platné v roku 2016;
4. Hlavná kniha poskytovateľa univerzálnej služby k 30.6. 2016;
5. Zoznam ekonomicky neoprávnených nákladov Poskytovateľa UNS za 1. polrok 2016;
6. Polročný výkaz o oddelenej evidencii nákladov a výnosov z regulovaných poštových činností a ostatných činností OdÚč 1 - 02 za 1. polrok 2016;

V rámci uvedenej činnosti bol vykonaný audit zameraný najmä na:

- overenie súladu údajov v podkladoch pre výpočet predbežných čistých nákladov podľa vyhlášky,
- posúdenie reálnosti a objektívnosti vypracovaného komerčného scenára, najmä schopnosti podniku poskytovať naďalej poštové služby a iné komerčné služby podľa uzatvorených zmlúv,
- zohľadnenie prvkov povinnosti univerzálnej služby uložených v Požiadavkách na kvalitu univerzálnej služby vo výpočte,
- overenie vplyvu komerčného scenára na výnosy,
- overenie transparentnosti výpočtu predbežných čistých nákladov,
- identifikáciu a ohodnotenie neefektívne vynaložených nákladov a ich vylúčenie z výpočtu,
- overenie správnosti výpočtu trhových hmotných a nehmotných výhod z poskytovania univerzálnej služby a zohľadnenie využívania poštovej siete aj na iné poštové a nepoštové služby,
- overenie správnosti výpočtu a posúdenie výšky primeraného zisku,
- posúdenie neprimeranej finančnej záťaže predbežných čistých nákladov za rok 2016,
- overenie, či predbežné čisté náklady obsahujú len preukázateľné a ekonomicky oprávnené náklady, a to tak priame náklady, ako aj nepriame náklady poskytovateľa, vynaložené na poskytovanie univerzálnej služby,
- vyhodnotenie úrovne využívania univerzálnej služby, jej vývoj a vplyv na hospodársku situáciu poskytovateľa, vyhodnotenie celkového výsledku hospodárenia a výsledku hospodárenia dosahovaného z univerzálnej služby a pomeru medzi predbežnými čistými nákladmi a celkovými výnosmi z univerzálnej služby a
- overenie, či uplatnený postup výpočtu čistých nákladov nepodporuje vznik krížového financovania iných komerčných služieb v prípade kompenzácie čistých nákladov z kompenzačného fondu a neznamená nadmernú náhradu čistých nákladov.

Po posúdení doručeného vyčíslenia ČN poskytovateľom univerzálnej služby, vrátane podkladov a príloh, pristúpil úrad k overeniu správnosti výpočtu predbežných čistých nákladov za rok 2016 v spolupráci s KPMG. Vzhľadom k tomu, že niektoré predložené údaje a postupy výpočtu boli nedostatočne zdôvodnené, úrad na základe odporúčaní audítora KPMG žiadal o doplňujúce informácie a vysvetlenia. Pre rýchlu výmenu informácií bola

dohodnutá e-mailová komunikácia medzi KPMG, úradom a SP, a.s. Požadované informácie sa týkali nasledovných oblastí a boli vyžiadané:

- e-mailom zo dňa 20.9.2016 informácie k nárastu ekonomicky neoprávnených nákladov na pošte Bánovce nad Bebravou, významne vyššiemu výpadku výnosov z terminálnych odmien oproti predchádzajúcim obdobiam a odsúhlasenie rozdielu medzi základňou pre odhad výpadku ostatných výnosov podľa prílohy 9 komerčného scenára a podľa prevodového mostíka výnosov,
- e-mailom zo dňa 23.9.2016 informácie o počte priehradiek na neprevádzkovaných poštách v súvislosti s úsporou nákladov na ApoNet,

SP, a.s., e-mailom zo dňa 23.9.2016 zaslala vysvetlenia k daným oblastiam. Ďalšia otázka sa týkala výpočtu úspory nákladov v preprave a bola zaslaná:

- e-mailom zo dňa 28.9.2016 so žiadosťou o vysvetlenie príčiny poklesu jednotkových nákladov na 1 km a 1 motorové vozidlo v základnom scenári.

SP, a.s., na tento e-mail odpovedala dňa 4.10.2016. Za účelom vysvetlenia niektorých nedostatočných odpovedí zo strany SP, a.s. a úprav vedúcich k zníženiu predbežných čistých nákladov za rok 2016 zo strany úradu, sa dňa 14.11.2016 uskutočnilo pracovné stretnutie za účasti zástupcov úradu, SP, a.s., KPMG a spoločnosti PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o., (ďalej len „PWC“), ktorá na základe zmluvy realizovala vyčíslenie pre SP, a.s., Na stretnutí boli zo strany SP, a.s. a KPMG prezentované postupy výpočtu jednotlivých parametrov, pričom zo strany KPMG a úradu boli akceptované námietky SP, a.s. na výpočet výpadku výnosov za službu „doporučene“ a služieb pre Poštovú banku, na úpravu úspory nákladov na ApoNet a čiastočne na výpočet presunutých ostatných výnosov neprevádzkovaných pôšt na nástupnícke pošty a presunu nákladov podaja na pošty Partner. SP, a.s., akceptovala úpravu navýšenia osobných nákladov z HSS Zvolen na zvyšné HSS. Ostatné požadované údaje neboli dostatočne zdôvodnené.

Na základe výsledkov pracovného stretnutia zaslala SP, a.s., e-mailom zo dňa 19.11.2016 opätovne stanovisko a vysvetlenie k zostávajúcim úpravám predbežných čistých nákladov, ale vzhľadom na nedostatok času na overenie pristúpil úrad k zníženiu namietaných úprav týkajúcich sa presunu nákladov na nástupnícke pošty a nákladov na doručovanie v rajónoch s prekročeným denným limitom o polovicu.

Na základe všetkých dostupných údajov, po posúdení komerčného scenára a postupov pri výpočte, ako aj odporúčaní uvedených v záverečnej správe KPMG, pristúpil úrad k úprave nesprávnych, resp. nedostatočne zdôvodnených výpočtov a k vyčísleniu predbežných čistých nákladov za prvý polrok 2016.

Súhrn úprav, ktorý zahŕňa údaje o znížení sumy predložených predbežných čistých nákladov je uvedený v nasledovnom prehľade:

	Suma v eurách:	Typ nedostatku
1.	- 27 439	Nezdôvodnený presun ostatných výnosov z neprevádzkovaných pôšt
2.	- 31 145	Úspora nákladov z neprevádzkovaných pôšt, ktoré sú v komerčnom scenári označené ako nástupnícke pošty
3.	- 9 359	V dôsledku zahrnutia pôšt Partner medzi nástupnícke pošty vznikla nezdôvodnená úspora nákladov
4.	- 332 339	Podhodnotený presun nákladov z neprevádzkovaných pôšt na

		nástupnícke pošty
5.	- 48 044	Navýšenie stavu zamestnancov na HSS Zvolen v komerčnom scenári
6.	- 98 060	Nevysvetlený pokles jednotkových nákladov prepravy
7.	- 83 846	Navýšenie km v motorizovanom doručovaní pre činnosti nahrádzajúce kurz OPS
8.	-124 431	Náklady miest odovzdania a prevzatia materiálu umiestnených mimo prevádzkovaných pôšt
9.	- 364 297	Nerealistická úspora pracovných miest doručovateľov
10.	- 245 584	Neadekvátne úspora osobných nákladov správnej réžie
	- 1 364 544	Spolu úpravy predbežných čistých nákladov
	6 096 008	Upravené predbežné čisté náklady za 1. polrok 2016

K bodu 1:

Ostatné výnosy v základnom scenári vo výške 833 123 € nesúhlasia s ostatnými výnosmi podľa prevodového mostíka vo výške 970 219 €, rozdiel 137 097 € je tvorený ostatnými výnosmi v zmysle tabuľky č. 1 Vyhlášky. Po čiastočnom zdôvodnení zo strany SP, a.s., boli akceptované výnosy za letáky, zmluvný balík a ostatné, pričom presun výnosov za zmluvný list a operácie podľa pokladničného výkazu neboli zdôvodnené, čo viedlo k zníženiu predbežných čistých nákladov o 27 439 eur.

K bodu 2:

V komerčnom scenári sú medzi nástupníckymi poštami pre účely doručovania a vyzdvihnutia nedoručených zásielok zahrnuté aj neprevádzkované pošty. Úspora nákladov podaja pre 4 neprevádzkované pošty bola vylúčená z výpočtu, čo viedlo k zníženiu predbežných čistých nákladov v sume 31 145 eur.

K bodu 3:

Medzi nástupníckymi poštami sú v komerčnom scenári zahrnuté aj pošty Partner, na ktoré boli čiastočne prenesené osobné náklady. Presun činnosti na pošty Partner (presun výnosov aj nákladov) by bol možný za podmienky zmeny zmluvných vzťahov. Na pracovnom rokovaní bolo dohodnuté 20 % navýšenie nákladov na pošty Partner, čím došlo k zníženiu pôvodnej úpravy zo sumy 46 795 eur na 9 359 eur a následnému zníženiu predbežných čistých nákladov o túto sumu.

K bodu 4:

Presun nákladov z neprevádzkovaných pôšt na nástupnícke pošty v komerčnom scenári je podhodnotený. Pri modelovaní závislosti nákladov podaja od osobných nákladov pôšt bez doručovateľov pomocou metódy najmenších štvorcov na populácii všetkých pôšt podobných nástupníckym poštám bola zistená potreba navýšenia presunutých nákladov o 664 677 eur. Z dôvodu oneskoreného zaslania stanoviska SP, a.s., úrad nemohol preveriť výpočet

hodnoty prírastku nákladov podaja, preto uplatnil odborný odhad a prírastok nákladov znížil o polovicu. Uvedenou úpravou sa predbežné čisté náklady znížili o 332 339 eur.

K bodu 5:

Komerčný scenár v časti 6.4.2 uvažuje v súvislosti s nižším využívaním HSS Zvolen s čiastočnou kompenzáciou a navýšením stavu zamestnancov na HSS Bratislava a Košice. V prílohe č. 3 ku komerčnému scenáru, ktorá obsahuje podklady vyčíslenia tejto úspory, takéto navýšenie osobných nákladov nie je zjavné, preto bola zopakovaná úprava z vyčíslenia čistých nákladov za rok 2015 rovnakým koeficientom, a to +14,2 %. Toto navýšenie osobných nákladov predstavuje zníženie čistých nákladov o sumu 48 044 eur.

K bodu 6:

Pri výpočte nákladov na prepravu sú v základnom scenári v porovnaní s rokom 2015 uplatnené výrazne nižšie náklady na prevádzku motorového vozidla, najmä náklady na odpisy, daň z motorových vozidiel, úrazové poistenie osôb a úrok z leasingu. Výrazný pokles jednotkových nákladov prepravy nebol dostatočne vysvetlený, preto boli uplatnené jednotkové náklady prepravy na úrovni roku 2015, čo sa premietlo do úpravy predbežných čistých nákladov a ich zníženia o sumu 98 060 eur.

K bodu 7:

Výpočet navýšenia km v motorizovanom doručovaní pre činnosti nahrádzajúce kurz OPS podľa prílohy č. 1 komerčného scenára je citlivý iba na faktor „periodicita vývozu a zvozu materiálu na DR pod 50 %“. Zosumarizovaním kombinácií faktorov periodicity bolo zistené, že pre 74 doručovacích rajónov bola uvažovaná frekvencia nižšia než celková indikácia „denne“, čo viedlo k potrebe navýšenia km pochôdzky o 193 962,5 km, teda aj zvýšenia nákladov doručovania o 83 846 eur. Predbežné čisté náklady boli o túto sumu znížené.

K bodu 8:

Doručovanie v komerčnom scenári predpokladá bezplatné využívanie priestorov iných subjektov, mimo priestorov SP, a.s., na prevzatie a odovzdanie materiálu medzi doručovateľmi navzájom, čo je spochybniteľné. Komerčný scenár uvažuje s bezplatnou prevádzkou 271 týchto tzv. „iných miest“. Priemerné náklady na 1 zmluvné výdajné miesto sú 918,31 eur/rok; tieto náklady boli použité na vyčíslenie nákladov na prevádzku iných miest, čím sa predbežné čisté náklady znížili o 124 431 eur.

K bodu 9:

Komerčný scenár pri doručovaní uvažuje s doručovacími rajónmi, kde potreba pracovných miest doručovateľov pri frekvencii doručovania 6 dní z 10 predstavuje v jednotlivých dňoch viac než štandardných 7,5 hodín. Ustanovený denný pracovný čas je prekročený pre 822 doručovacích rajónov, na ktorých sa dosahuje úspora 129 pracovných miest doručovateľov. Táto úspora je nerealistická, preto ju úrad na základe odporúčania audítora neakceptoval. Z dôvodu oneskoreného zaslania stanoviska SP, a.s. úrad nemohol preveriť výpočet úspory pracovných miest doručovateľov, preto uplatnil odborný odhad a vyčíslenú úsporu nákladov znížil o polovicu, čo viedlo k zníženiu predbežných čistých nákladov o 245 584 eur.

K bodu 10:

Komerčný scenár pre vyčíslenie úspory osobných nákladov správnej réžie využíva 2 ovplyvňujúce faktory, a to zníženie celkového počtu zamestnancov, ktoré je uplatnené pre úsek ľudských zdrojov a zníženie počtu zamestnancov v dôsledku zúženia poštovej siete,

ktoré sa uplatňuje pre úseky Generálneho riaditeľa, logistiky IT a pod. Takýto výpočet nemôže byť akceptovaný, nakoľko jednotlivé úseky správnej réžie poskytujú služby pre viaceré prevádzkové procesy a nie je možné znižovať náklady úsekov správnej réžie rovnakou mierou, ako je miera úspory zamestnancov len 1 podskupiny prevádzkových procesov. Použitím viacerých pomerových faktorov bola vyčíslená nižšia úspora osobných nákladov správnej réžie v komerčnom scenári, čo znamená zníženie predbežných čistých nákladov o 245 584 eur.

Po zohľadnení všetkých vyššie uvedených vplyvov úrad upravil sumárne vyčíslené predbežné ČN, vrátane primeraného zisku, ako aj údaje o nákladoch a výnosoch SP, a.s., bez povinnosti univerzálnej služby nasledovne:

v eurách:

	SP, a.s., s povinnosťou univerzálnej služby	SP, a.s., bez povinnosti univerzálnej služby	Upravené predbežné čisté náklady za 1. polrok 2016
Výnosy	150 762 580	146 472 273	-
Náklady	149 343 639	138 842 741	-
Výsledok hospodárenia	1 418 941	7 629 533	6 210 592
Primeraný zisk	-	-	441 762
Trhové a nehmotné výhody	-	-	- 194 221
Úprava o neefektívnosť	-	-	- 362 124
Čisté náklady	-	-	6 096 009

Predbežné čisté náklady univerzálnej služby za prvý polrok 2016 po zohľadnení nákladovej efektívnosti a trhovej výhody predstavujú sumu **6 096 009 eur**.

Podľa § 57 ods. 1 zákona o poštových službách, ak z poskytovania univerzálnej služby v kalendárnom roku vzniknú poskytovateľovi univerzálnej služby čisté náklady univerzálnej služby, ktoré predstavujú pre poskytovateľa univerzálnej služby neprimeranú finančnú záťaž, má poskytovateľ univerzálnej služby nárok na ich náhradu z kompenzačného fondu. Neprimeranosť finančnej záťaže posudzuje úrad v konaní o určení predbežných čistých nákladov univerzálnej služby a čistých nákladov univerzálnej služby a za neprimeranú finančnú záťaž sa považuje stav, keď čisté náklady univerzálnej služby dosahujú takú sumu, že nie je vzhľadom na hospodársku situáciu poskytovateľa univerzálnej služby možné od neho spravodlivo požadovať, aby ich znášal.

Posudzovanie a určenie neprimeranej finančnej záťaže

Pri posudzovaní neprimeranej finančnej záťaže úrad v súlade s ustanovením § 57 ods. 1 zákona o poštových službách zisťoval, či nastal stav, keď čisté náklady univerzálnej služby dosahujú takú sumu, že nie je vzhľadom na hospodársku situáciu poskytovateľa univerzálnej služby možné od neho spravodlivo požadovať, aby ich znášal. Na účely určenia neprimeranej finančnej záťaže úrad v súlade s § 2 a podľa prílohy č. 1 vyhlášky „Posudzovanie a určenie neprimeranej finančnej záťaže“ posudzoval:

- a) či čisté náklady obsahujú len preukázateľné a ekonomicky oprávnené náklady, a to priame náklady, ako aj nepriame náklady poskytovateľa, vynaložené na poskytovanie univerzálnej služby,
- b) či rozdiel medzi čistými nákladmi a nehmotnými výhodami je kladný,
- c) rozsah, v akom čisté náklady ovplyvnili rentabilitu výnosov poskytovateľa,
- d) veľkosť rozdielu medzi rentabilitou výnosov poskytovateľa a ostatných poštových podnikov,
- e) úroveň využívania univerzálnej služby, jej vývoj, výsledok hospodárenia a vplyv na hospodársku situáciu poskytovateľa,
- f) pomer medzi čistými nákladmi a celkovými výnosmi z univerzálnej služby,
- g) trhovú podiel poskytovateľa na trhu univerzálnej služby a zameniteľných poštových služieb.

K bodu a):

Úrad overil súlad údajov komerčného scenára s údajmi vykázanými v účtovných triedach 5 a 6 vo všeobecnom účtovníctve, a to bez zistenia rozdielov. Úrad upravil predbežné čisté náklady o vyššie uvedené úpravy priamych nákladov a o nesprávne vyčíslenú úsporu režijných nákladov. Z nákladov boli vylúčené ekonomicky neoprávnené náklady v sume 2 462 707 eur.

K bodu b):

Upravené predbežné čisté náklady za prvý polrok 2016 (bez zohľadnenia nehmotných výhod) sú 6 290 230 eur a nehmotné výhody sú 194 221 eur. Úrad konštatuje, že rozdiel medzi čistými nákladmi a nehmotnými výhodami je kladný.

K bodu c):

V prvom polroku 2016 bol vyčíslený zisk z univerzálnej služby 331 767 eur. Pre hodnotenie rentability výnosov bol zvolený ukazovateľ prevádzkovej rentability, ktorý je považovaný za optimálny na posudzovanie primeranosti dosahovaného zisku.

Z univerzálnej služby bez kompenzácie bol v prvom polroku 2016 dosiahnutý prevádzkový zisk 1 028 tis. eur. Prevádzková rentabilita univerzálnej služby bez kompenzácie je vo výške 1,24 %, po kompenzácii bude 6,78 %, čo je v rozsahu primeranosti prevádzkových rentabilit výnosov uvádzaných v rozhodnutí Európskej Komisie C(2012) 178 k belgickej pošte, (čl. 267, čl. 294a). Vyčíslený dopad indikuje, že predbežné čisté náklady za rok 2016 predstavujú v istom rozsahu záťaž pre poskytovateľa univerzálnej služby.

Produkty mimo univerzálnej služby sú aj bez kompenzácie mierne ziskové na úrovni prevádzkovej marže 2,51 %. SP, a.s., bez kompenzácie dosiahla za polrok 2016 prevádzkový zisk 2 697 tis. eur a jej prevádzková rentabilita je 1,8 %. Z uvedeného vyplýva, že čisté náklady znižujú rentabilitu výnosov SP, a.s. a znamenajú pre poskytovateľa univerzálnej služby záťaž.

K bodu d):

V roku 2016 poskytovali zameniteľné poštové služby 3 poštové podniky, a to Železničná spoločnosť Slovensko, a.s., Cromwell, a.s. a Mediaprint-Kappa Pressegrasso, a.s. Uvedené spoločnosti dosiahli v prvom polroku 2016 z poskytovania poštových služieb rentabilitu výnosov od -4,3% do 19,7%, ich priemerná rentabilita je 5,8%.

K bodu e):

Úrad posudzoval využívanie univerzálnej služby na poštách, ktoré je SP, a. s., povinná prevádzkovať podľa Požiadaviek na kvalitu univerzálnej služby a ktorých náklady podacej časti boli zahrnuté do výpočtu čistých nákladov. Tieto pošty sú prevádzkované z titulu zabezpečenia univerzálnej služby, avšak objemy poskytovaných produktov univerzálnej služby sú na väčšine pôšt nižšie ako objemy ostatných komerčných služieb, t.j. výnosy z univerzálnej služby nepokrývajú fixné náklady týchto pôšt. Objem najdôležitejšieho

produktu univerzálnej služby (obyčajný list 1. a 2. triedy) za predchádzajúce obdobie 3 rokov klesá každoročne o 6 až 9%. Tento pokles produkcie má významný vplyv na dosahované výnosy, výsledok hospodárenia a na celkovú hospodársku situáciu poskytovateľa univerzálnej služby.

K bodu f):

Pomer predbežných čistých nákladov k celkovým výnosom z univerzálnej služby za prvý polrok 2016 je 7,3 % a pomer predbežných čistých nákladov k celkovým výnosom SP, a.s., je 4,0 %, čo úrad hodnotí ako jestvujúcu záťaž pre poskytovateľa univerzálnej služby.

K bodu g):

Podiel poskytovateľa univerzálnej služby na trhu univerzálnej služby a zameniteľných služieb je 99,66% a podnikov poskytujúcich zameniteľné poštové služby je 0,34%.

Úroveň využívania poštových služieb a najmä univerzálnej služby, je jedným z rozhodujúcich ukazovateľov, ktoré majú do budúcnosti dopad na náklady SP, a.s., ako poskytovateľa univerzálnej služby a to tým, že pri trvalom poklese objemu zásielok dochádza k znižovaniu výnosov z univerzálnej služby, pričom fixné náklady nie je možné znižovať rovnakým tempom. Táto skutočnosť je jedným z potenciálnych faktorov, ktoré zvyšujú úroveň neprimeranej finančnej záťaže pre SP, a. s., ako poskytovateľa univerzálnej služby.

Úrad vyhodnotil uvedené ukazovatele, postavenie SP, a.s., ako aj poštových podnikov poskytujúcich zameniteľné poštové služby, ktoré prispievajú do kompenzačného fondu a pristúpil k určeniu neprimeranej finančnej záťaže. Úrad považuje za opodstatnené, že časť z čistých nákladov bude znášať aj poskytovateľ univerzálnej služby. Za primeranú záťaž považuje 1 % z celkových nákladov SP, a.s.

Podľa § 57 ods. 3 zákona o poštových službách sa predbežné čisté náklady univerzálnej služby určujú za kalendárny rok, za ktorého prvých šesť mesiacov bolo predložené vyčíslenie. Úrad na základe predpokladaných čistých nákladov 1. polroku 2016 vyčíslil predbežné čisté náklady za rok 2016.

Výsledné určenie predbežných čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2016 je uvedené v nasledovnom prehľade:

Suma v eurách:

Posudzované obdobie	1. polrok 2016	rok 2016
Predbežné čisté náklady univerzálnej služby	6 096 009	12 192 017
1 % z celkových nákladov SP, a.s.	1 493 436	2 986 872
Neprimeraná finančná záťaž	4 602 573	9 205 145

Na základe uvedených údajov, po posúdení predložených podkladov, ich kontrole a overení, ako aj po posúdení dostupných údajov predložených poskytovateľom univerzálnej služby a informácií a poznatkov získaných v rámci svojej činnosti, úrad pristúpil podľa § 57 ods. 3 a ods. 4 zákona o poštových službách k určeniu predbežných čistých nákladov univerzálnej služby za rok 2016 v sume **9 205 145** eur a tieto zverejňuje v zmysle zákonných ustanovení vo Vestníku úradu.

V Žiline, dňa 23. novembra 2016

.....
Ing. Ján Flák, PhD., v. r.
podpredseda úradu